

Sygn. akt I DO 7/18

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Konrad Wytrykowski

Protokolant asystent sędziego Magdalena Turska-Panufnik

w sprawie **C. F.** - prokuratora Prokuratury Okręgowej w C.
po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu w dniu 04 grudnia 2018 roku
wniosku obwinionego C. F. z dnia 27 listopada 2018 roku
w przedmiocie wyłączenia Sędziów Sądu Najwyższego ze składu orzekającego
na podstawie art. 42 § 4 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1
ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (tj. Dz. U. z 2017 r.,
poz. 1767 ze zm.)

postanowił:

- I. nie uwzględnić wniosku o wyłączenie SSN P. N. i SSN J. W.
od orzekania w sprawie o sygn. akt I DO 7/18 ;
- II. w pozostałym zakresie wniosek pozostawić bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 27 listopada 2018 roku obwiniony C. F., reprezentowany przez obrońcę w osobie adw. T. S., domagał się wyłączenia od rozpoznania sprawy o sygn. akt I DO 7/18, wyznaczonych do składu orzekającego sędziów: SSN P. N. oraz SSN J. W., a także sędziów Sądu Najwyższego w osobach: [...].

Jako okoliczność uzasadniającą wyłączenie sędziów, obwiniony wskazał przebieg procedury dotyczącej obwieszczenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24 maja 2018 r. nr 127.1.2018 o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym. Zdaniem obwinionego w oparciu o ten akt doszło

do wyłonienia kandydatów i w konsekwencji do ich powołania przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. W ocenie obwinionego C. F. przedmiotowe obwieszczenie dotknięte było wadą. Powołując się na treść art. 144 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. oraz art. 31 § 1 ustawy z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym obwiniony podkreślił, że akt obwieszczenia przez Prezydenta RP o liczbie wolnych stanowisk sędziego Sądu Najwyższego, dla swej ważności wymaga kontrasygnaty Prezesa Rady Ministrów, której w odniesieniu do obwieszczenia z dnia 24 maja 2018 r. zabrakło. Zdaniem obwinionego brak kontrasygnaty premiera spowodował, że ów akt dotknięty był wadą, skutkującą jego nieważnością. Za nieważne obwiniony uznał wszystkie dalsze czynności Prezydenta RP związane z procedurą obsadzenia stanowisk w Sądzie Najwyższym.

Ponadto co do SSN J. W. obrońca podniósł, że brał on udział jako przewodniczący Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym RP, w wydaniu orzeczenia w sprawie o sygn. akt PK I OSD [...]. Obrońca wskazał, że przedmiot postępowania w sprawie o sygn. akt PK I OSD [...] nie był tożsamy z przedmiotem niniejszej sprawy dyscyplinarnej, jednakże obie sprawy łączą fakty, okoliczności, a nadto ich pośredni związek.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności wskazać należy, że w niniejszej sprawie, zarządzeniem z 29 listopada 2018 r., p.o. Przewodniczącego Wydziału Pierwszego działającego z upoważnienia Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej, do rozpoznania sprawy obwinionego C. F., wyznaczony został skład orzekający w osobach: SSN P. N., SSN J. W. oraz ławnika R. W.. Natomiast przedmiotowe postanowienie wydane zostało przez Sąd w składzie SSN Konrada Wytrykowskiego, gdyż zgodnie z poglądem wyrażonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego, sędziowie wymienieni we wniosku o wyłączenie sędziów danego sądu, którzy nie zostali wyznaczeni do rozpoznania sprawy, mogą rozpoznać ten wniosek, gdyż wniosek o wyłączenie od udziału w sprawie ich bezpośrednio nie dotyczy. Wskazanie w niniejszym wniosku

kilkudziesięciu Sędziów Sądu Najwyższego nie zmieniło zasady utrwalonej w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że wniosek o wyłączenie może dotyczyć tylko sędziów wyznaczonych do rozpoznania sprawy i nie może spowodować wyłączenia innych sędziów od rozpoznania przedmiotowego wniosku (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2012 r., sygn. akt III KO 34/12, LEX nr 1212385; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2016 r., sygn. akt III KO 99/16, LEX nr 2166385).

Przechodząc do rozstrzygnięcia zawartego w punkcie drugim postanowienia, wskazać należy, że wniosek obwinionego w zakresie dotyczącym wyłączenia Sędziów Sądu Najwyższego w osobach: [...] Sąd pozostawił bez rozpoznania.

Należy zauważyć, że kodeks postępowania karnego nie przewiduje wyłączenia sędziego *in abstracto*, gdyż rozważanie wyłączenia sędziego w oparciu o art. 40 § 1 lub 41 § 1 k.p.k. dopuszczalne jest jedynie w stosunku do konkretnego sędziego, który został wyznaczony do udziału w sprawie, a nie sędziego, który teoretycznie może zostać wyznaczony do składu orzekającego.

Nadto, zgodnie z poglądem utrwalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego, jeżeli do udziału w sprawie wyznaczony został konkretny sędzia, to wniosek o wyłączenie wszystkich pozostałych sędziów sądu właściwego, niewyznaczonych do udziału w sprawie, aktualizuje się wtedy, gdy wyznaczony sędzia został następnie wyłączony, a w jego miejsce wyznaczony zostanie sędzia objęty wnioskiem (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2004 r., V KK 195/04, Lex numer 141190).

W niniejszej sprawie, zarządzeniem z 29 listopada 2018 r. wyznaczony został skład orzekający w osobach: SSN P. N., SSN J. W. oraz ławnika R. W.. Uznać zatem należało, że wniosek obwinionego, na obecnym etapie postępowania, podlegał rozpoznaniu jedynie w zakresie wyłączenia sędziów wyznaczonych do rozpoznania przedmiotowej sprawy, zaś w pozostałym zakresie uznać należało że wniosek ten ma charakter warunkowy i jego rozpoznanie byłoby możliwe dopiero z chwilą wyznaczenia do udziału w sprawie wskazanego w nim sędziego. Z tych względów Sąd pozostawił w tym zakresie wniosek bez rozpoznania.

Rozpoznając wniosek obrońcy obwinionego w części dotyczącej wyłączenia od rozpoznania sprawy sędziów: SSN P. N. oraz SSN J. W., Sąd uznał, że w tym zakresie przedmiotowy wniosek jest bezzasadny i nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie.

Wyłączenie sędziego w trybie art. 41 § 1 k.p.k. może mieć miejsce jedynie wówczas, gdy ujawnią się okoliczności o takim charakterze, że brak jest możliwości przekonania każdego, rozsądnie myślącego, kto wątpliwości co do bezstronności powziął, że okoliczności te z całą pewnością nie wpłyną na obiektywizm rozpoznania sprawy i treść rozstrzygnięcia kończącego postępowanie (postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, sygn. akt II AKo 312/01, publ. OSA 2001/12/91).

Należy w tym miejscu podkreślić, że wniosek o wyłączenie sędziego musi zawierać sprecyzowane okoliczności odpowiadające podstawie normatywnej stosowania tej instytucji.

Tymczasem, obwiniony reprezentowany przez obrońcę z wyboru w osobie adwokata T. S., nie powołał się na żadną z okoliczności, która wskazywałaby na spełnienie przesłanek, o których mowa w treści art. 41 § 1 k.p.k.

Z treści przedmiotowego wniosku wynika, że obrońca obwinionego spełnienia przesłanki koniecznej dla wyłączenia sędziego upatrywał w wadliwej jego zdaniem procedurze dotyczącej obwieszczenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24 maja 2018 r. nr 127.1.2018 o wolnych stanowiskach sędziego w Sądzie Najwyższym.

W ocenie Sądu przebieg procedury, na której wadliwość powołuje się obrońca obwinionego, nie stanowi okoliczności, która mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności wymienionych we wniosku sędziów: SSN P. N. oraz SSN J. W..

Wnioski, jakie reprezentujący obwinionego obrońca wywodzi z wadliwie jego zdaniem przeprowadzonej procedury obwieszczenia o wolnych stanowiskach sędziowskich, przy jednoczesnym powoływaniu się przez niego na treść art. 144

ust. 2 i 3 Konstytucji RP oraz wskazywaniu na fakt zwrócenia się przez Naczelny Sąd Administracyjny z pytaniami prawnymi do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, nie mają związku z przesłankami, których spełnienie konieczne jest dla uwzględnienia wniosku o wyłączenie sędziego.

Jako gołosłowny potraktować należało jedyny merytoryczny argument podniesiony przez obrońcę a dotyczący udziału SSN J. W. jako przewodniczącego Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego dla Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym RP w wydaniu orzeczenia w sprawie o sygn. akt PK I OSD [...]. Obrońca z jednej strony wskazał, że przedmiot postępowania dyscyplinarnego w sprawie o sygn. akt PK I OSD [...] nie był tożsamy z przedmiotem niniejszego postępowania, z drugiej podał, że obie sprawy łączą fakty i okoliczności, a nadto ich pośredni związek. Należy zauważyć, że ów pośredni związek nie został przez obrońcę w żaden sposób wykazany. Obrońca nie przywołał okoliczności i faktów odpowiadających podstawie normatywnej stosowania instytucji wyłączenia sędziego. Wbrew jego twierdzeniom, samo powołanie się na istnienie okoliczności uzasadniających zastosowanie art. 41 § 1 k.p.k., bez ich sprecyzowania, nie prowadzi do zmaterializowania się przesłanek o których mowa w tym przepisie.

Brak przywołania przez obrońcę obwinionego jakiejkolwiek argumentacji stanowiącej rzeczywistą podstawę dla wystąpienia z wnioskiem o wyłączenie sędziego, świadczy o tym, że adw. T. S., instytucję wyłączenia sędziego potraktował w sposób instrumentalny, formułując wniosek w sposób sprzeczny z wymogami, jakie nakładał na niego przepis art. 41 § 1 k.p.k., a wykorzystując popularną w mediach narrację o nielegalności powołania sędziów Sądu Najwyższego. Taki sposób sporządzania pism procesowych świadczyć może jedynie o pozamerytorycznym podejściu do sprawy oraz o celowym zmierzaniu do przewlekłości postępowania.

Na marginesie podkreślić trzeba, że kuriozalnym jest, że obrońca obwinionego wniósł o wyłączenie od orzekania w sprawie pana A. S.. Najwyraźniej obrońca stracił przy tym z pola widzenia, że pan A. S. nie jest sędzią Sądu Najwyższego – pomimo zawnioskowania przez Krajową Radę Sądownictwa do dziś nie został powołany na ten urząd przez Prezydenta Rzeczypospolitej

Polskiej. Jest to kolejny argument dowodzący, że wniosek o wyłączenie sporządzony został w sposób nierzetelny i nieprofesjonalny, a nade wszystko w sposób świadczący o instrumentalnym wykorzystaniu instytucji wyłączenia sędziego. Należy podkreślić, że obrońca powinien kierować się interesem swojego klienta, tymczasem przytoczona przez adw. T. S. argumentacja, jak i sformułowanie wniosku o wyłączenie osoby, która nie jest sędzią Sądu Najwyższego, świadczy o tym, że nie ma mowy o istnieniu jakiegokolwiek uzasadnienia dla uwzględnienia wniosku.

Wobec tego, iż w sprawie nie stwierdzono okoliczności opisanych w art. 41 § 1 k.p.k. postanowiono jak w punkcie pierwszym postanowienia.